

Ár 2009, þriðjudaginn 22. desember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Guðlaug Brynja Ólafsdóttir og Hildigunnur Hafsteinsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 37/2009**:

**M
og
N
gegn
Fjármálafyrirtækið F**

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M og N, hér eftir nefndar sóknaraðilar, annars vegar, og F, hér eftir nefnt varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefnd 15. júní 2009 með kvörtun sóknaraðila M persónulega og fyrir hönd dóttur hennar, sóknaraðila N, dagsettri sama dag. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 15. júní 2009, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 26. ágúst 2009. Var bréfið sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 31. ágúst 2009, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Bárust þær með bréfi sóknaraðila, dagsettu 9. september 2009.

Málið var tekið fyrir á fundum úrskurðarnefndarinnar 17. september, 11., 17. og 22. desember 2009.

II.

Málsatvik.

Sóknaraðilar áttu hlutabréf í X hf. og varnaraðila. Samkvæmt yfirliti átti sóknaraðili M 11.972 hluti í fyrrnefnda félaginu en sóknaraðili N 11.186 hluti þann 3. október 2008. Þá átti sóknaraðili M 874 hluti í varnaraðila sama dag og sóknaraðili N 176 hluti. Sóknaraðili N mun hafa farið í útibú varnaraðila föstudaginn 3. október 2008 og óskað eftir því að fyrrnefndir hlutir sóknaraðila yrðu seldir. Með svonefndum samningum við viðskiptavin og mati á hæfi flokka fjármálagerninga, dagsettum 4. október 2008, óskuðu sóknaraðilar eftir því að stofnaður yrði vörslureikningar í þeirra nafni hjá varnaraðila í samræmi við markaðsskilmála um verðbréfaviðskipti milli varnaraðila og viðskiptavinar, sem töldust hluti samninganna. Þá samþykktu sóknaraðilar með undirskrift sinni á samningana verklagsreglur varnaraðila um framkvæmd viðskiptafyrirmæla. Sama dag veittu sóknaraðilar varnaraðila umboð til að selja alla framangreinda hluti sína í X hf. og varnaraðila. Var af þeirra hálfu óskað eftir hraðafgreiðslu, þ.e. að viðskiptin yrðu afgreidd á markaðsgengi svo fljótt sem verða mætti. Ekki varð af sölu bréfa sóknaraðila áður en lokað var fyrir viðskipti með þau kl. 15.27 sama dag. Að morgni 6. október 2008 stöðvaði Fjármálaeftirlitið viðskipti með fjármálagerninga, útgefna af tilteknum hlutafélögum, þ.á m. X hf og varnaraðila.

Með bréfi sóknaraðila til varnaraðila, dagsettu 14. október 2008, óskuðu sóknaraðilar eftir gögnum tengdum ofangreindu. Var beiðni þar að lútandi ítrekuð með bréfi sóknaraðila, dagsettu 4. nóvember 2008, og með rafpóstum sóknaraðila í alls fimm skipti áður en varnaraðili hafnaði ætlaðri kröfu sóknaraðila um skaðabætur með bréfi, dagsettu 9. febrúar 2009. Niðurstöðunni var mótmælt af hálfu sóknaraðila með bréfi til varnaraðila, dagsettu 3. mars 2009. Varnaraðili útskýrði afstöðu sína frekar í bréfi til sóknaraðila, dagsettu 27. mars 2009.

Málið barst úrskurðarnefnd með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 15. júní 2009.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðilar krefjast þess „að það verði gengið frá sölu bréfanna á deginum sem að [sóknaraðili] óskaði eftir.“

Sóknaraðilar segja sóknaraðila N hafa farið í útibú varnaraðila og óskað eftir undanþágu til að færa fé af reikningi sóknaraðila M. Hafi það verið samþykkt og féð millifært eftir að hún hafi verið búin að undirrita skjöl vegna sölu hlutabréfa í X hf. og varnaraðila, sem hafi verið um kl. 14.

Sóknaraðilar kveðast sölubeiðni hafa verið afgreidda samdægurs undir eðlilegum kringumstæðum, en vegna einstakra aðstæðna sem myndast hafi við afgreiðslu bréfanna þann 3. október 2008 hafi salan ekki farið í gegn. Sóknaraðilar segjast hafa beiðið um hraðafgreiðslu. Vilja sóknaraðilar að það verði endurskoðað hvort sá tími, sem varnaraðili hafði, hefði við venjulegar aðstæður nægt varnaraðila til að stofna vörslureikninga og samþykkja svonefnda MIFID-skilmála samdægurs. Eigi varnaraðili þá að bera tjónið en ekki sóknaraðilar.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að máli þessu verði vísað frá úrskurðarnefndinni, en til vara að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Áhrærandi aðalkröfu sína vísar varnaraðili til þess að kröfugerð sóknaraðila sé þannig úr garði gerð að ekki sé unnt að úrskurða um hana. Vísar varnaraðili þessu til stuðnings til e-liðar 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Varnaraðili styður varakröfu sína þeim rökum að ekki hafi verið unnt að setja sölubeiðni sóknaraðila í viðeigandi ferli fyrr en búíð hafi verið að samþykkja markaðsskilmála og stofna vörslureikninga fyrir sóknaraðila. Þegar því hafi verið lokið hafði mörkuðum verið lokað þann daginn. Lokað hafi verið fyrir viðskipti í kauphöllinni kl. 15.23 nefndan dag, þ.e. 3. október 2008. Varnaraðili kveður sölubeiðni sóknaraðila undir öllum eðlilegum kringumstæðum hafa verið afgreidda næsta virka dag, sem var 6. október 2008. Þá hafi Fjármálaeftirlitið hins vegar ákveðið að stöðva tímabundið viðskipti með alla fjármálagerninga, útgefnum af tilteknum félögum í kauphöllinni, þ.á m. varnaraðila og X hf. Hafi stöðvunin verið almenn og náð til allra eigenda fjármálagerninga félaganna. Hafi þar af leiðandi ekki verið mögulegt að afgreiða beiðni sóknaraðila um sölu hlutabréfa þeirra.

Varnaraðili kveður eðlilega hafa verið staðið að stofnun vörslureikninga fyrir sóknaraðila sem og öðru varðandi ósk þeirra um sölu nefndra hlutabréfa. Komi fram í kvörtun að ósk um sölu hlutabréfanna hafi verið lögð fram um kl. 14.00 þann 3. október 2009 eða um einni klukkustund og 20 mínútum fyrir lokun markaða. Hafi beiðnin ekki borist með nægilega miklum fyrirvara til að hægt væri að stofna

vörslureikninga fyrir sóknaraðila og miðla að því loknu sölubeiðni þeirra á markað fyrir kl. 15.23.

Varnaraðili bendir á að umræddan dag hafi skapast ákaflega einstakar aðstæður á íslenskum fjármálamarkaði og mikið álag verið á starfsmönnum varnaraðila, bæði í útibúum og höfuðstöðvum. Vísar varnaraðila sérstaklega til 18. gr. markaðsskilmála sinna þar sem greini að varnaraðila beri ekki ábyrgð á tjóni eða tapi sem stafi af atburðum sem séu stjórnmalalegs, fjármalalegs, tæknilegs eðlis (þ.á m. rof á fjarskiptum) eða efnahagslegs eðlis og séu líkleg til að koma í veg fyrir, rjúfa eða trufla að hluta eða öllu leyti þá þjónustu sem varnaraðili veiti, jafnvel þótt slíkir atburðir flokkist ekki undir óviðráðanleg atvik (force majeure). Kveður varnaraðili tjón sóknaraðila ekki verða rakið til varnaraðila eða starfsmanna hans, heldur hafi það fremur orsakast af þeim einstöku aðstæðum sem myndast hafi á fjármálamörkuðum haustið 2008.

VI.

Niðurstaða.

Samkvæmt b-lið 6. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, dagsettra 8. júní 2000, fjallar nefndin ekki um kröfu viðskipta manns sem ekki verður metin til fjár. Samkvæmt e-lið 6. gr. fjallar nefndin heldur ekki um mál, sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau séu ekki tæk til úrskurðar. Eins og fyrr er rakið krefjast sóknaraðilar þess „að það verði gengið frá sölu bréfanna á deginum sem að [sóknaraðili] óskaði eftir.“ Ekki er vefengt að með nefndum bréfum sé átt við hlutabréf sóknaraðila í X hf. og varnaraðila og að dagur sá sem vísað er til sé 3. október 2008. Fjármálaeftirlitið stöðvaði að morgni 6. október 2008 viðskipti með fjármálagerninga, útgefna af tilteknum hlutafélögum, þ.á m. X hf og varnaraðila. Úrskurðarnefndin hefur heldur engar heimildir til að þvinga varnaraðila til slíkra viðskipta. Ekki er unnt að líta á kröfu sóknaraðila sem kröfu um viðurkenningu skaðabótaskyldu eða um skaðabætur. Er heldur ekki krafist tiltekinnar fjárhæðar úr hendi varnaraðila. Er kröfugerð sóknaraðila því þannig háttáð að málið er ótækt til úrskurðar.

Með vísan til framanritaðs verður ekki hjá því komist að vísa máli þessu frá úrskurðarnefndinni.

Athygli er vakin á því að varnaraðili er nú undir skiptum. Verða sóknaraðilar því að lýsa kröfum sínum fyrir slitastjórn varnaraðila, sem mun taka afstöðu til þeirra.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Máli sóknaraðila, M og N, á hendur varnaraðila, F, er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Reykjavík, 22. desember 2009.